

dering wordt de mogelijkheid van een of meer geleide bezoeken, zeker besproken. Het bestuur dankt hierbij nogmaals de heer Guido Burggraeve voor deze zeer geslaagde en bijzonder genoten voordracht.

Onze dank gaat ook naar bestuurslid Maurits Dekeyzer, die de organisatie op zich nam, met nog enkele andere bestuursleden als helpers, om alles in goede banen te leiden.

Uit deze jaarlijkse feestnamiddag, waar ook alle bestuursleden aanwezig waren, bleek, vooral gedurende de gezellige koffietafel, nog eens dat de Heemkundige Kring ook een vriendenkring is!!

Als blijvende herinnering schonk de Kring aan de heer Burggraeve de afbeelding van een Zeebewoonster, die hij in het Zwin echter nog niet heeft ontmoet, namelijk een kunstkeramiek met de Zeemeermin die het kentteken is van de Kring.

* * *

R. D. K.

3. Dodanen en Monniken op de Lieve in Damme.

=====

In "Rond de Poldertorens", jaarg XXIII, nr 4 blz 176, spreekt Albert De Keyser over de kegelvormige hindernissen, die gebouwd waren op de muren waartussen de Lieve van Gent, doorheen de vestingsgracht, naar de binnenstad van Damme liep.

Deze stenen kegels noemt men "monniken" en de scheidingsmuren tussen walgracht en kanaal, heten "stenen beren". A. De Keyser vermeldt dat die muren ook "dos d'ânes" heten, wat soms tot "oudanen" vernederlandst werd.

Bij C.A. de Bruyn en H.R. Reinders, Nederlandse Vestingen, Fibulareeks Bussum 1967, vinden we bij bladzijde 33 een zeer goede foto van een "beer" met daarop een "monnik" behorende tot de vestingswerken van Willemstad.

Hierbij wilde ik graag laten opmerken dat wijlen Raymond Vandenberghe, hoofdonderwijzer in Damme en medestichter van de Sint-Guthagokring, in Biekorf, Slachtmaand 1956, blz 341 en volg, vertelt hoe in dat jaar de "twee stenen dodanen" van de Lieve tot in hun grondvesten werden afgebroken om het Zuidervaartje vrije loop te bezorgen. Met veel zorg heeft R. Vandenberghe alles opgemeten en o.a. ook de merkwaardige fondering van die muren beschreven.

Het zou ons ten zeerste interesseren te weten te komen of die naam d o d a n e n voor "dos d'ânes" ofte ezeleruggen, die men aan die muren gaf, in 1956 nog in Damme gekend was; of als R. Vandenberghe de naam heeft overgenomen uit J. Boes, Bulletin der Maatsch. van Geschied- en Oudheidkunde te Gent, 1929, die hij als bron vermeldt.

In het boek "Damme" V.T.B.-uitgave, Antwerpen 1956, schrijft R. Vandenberghe op blz 105: "In de binnenste vestingsgracht vindt men nog de grondvesten van een der d o d a n e n. Volgens Vandenberghe zouden stenen van de dodanen gediend hebben om de Waterpoort van de Lieve om te bouwen tot Kazemat. Die zinsnede over de grondvesten van de dodanen is duidelijk geschreven vóór het archeologisch en geschiedkundig onderzoek waarover spraak is in het bovenvermeld artikel in Biekorf. Toen wist Vandenberghe het allemaal veel juister.

Met deze mededeling wilden wij vooral de aandacht trekken op het gebruik en de schrijfwijze van de term "dodanen" te Damme.

R. De Keyser.

*
* * * *

4. Nog een Plan van Damme.

=====

Om dit eerste nummer van onze XXIVste jaarg. af te sluiten, bieden we nog een mooi plan van Damme aan. Het werd aan onze bibliotheek geschonken door wijlen Roger Crois. Jammer genoeg kennen wij noch tekenaar, noch datum, noch uitgave of bewaarplaats van dit fijn getekend grondplan. Moest iemand van onze Leden ons daarover enigszins kunnen inlichten, wij zouden er dankbaar om zijn.

De zevenpuntige ster van de vestingen, gebouwd in 1617-20, is er zeer zorgvuldig op afgebeeld. Maar we willen hier vooral doen letten op het "Hoornwerk", dat meteen alle verbinding met het Verloren Einde naar Bekaf heeft afgesloten.

Op de kaart gepubliceerd in "Rond de Poldertorens" jaarg XVI nr 1, getekend door F. de Chermont en gedateerd 23 juni 1703, zien we heel duidelijk hoe het hoornwerk, met zijn ravelijn, er bij zijn uiteidelijke constructie heeft uitgezien. Zó vinden we het o.a. ook op de tekening van landmeter C.J. Bouuaert in 1782.

We kunnen daaruit besluiten:

- 1° op de plattegrond die we hierbij reproduceren, is er rond het eigenlijk hoornwerk nog een heel project van uitgebreide wallen en grachten, dat echter nooit is uitgevoerd;
- 2° aangezien het hoornwerk in 1702 door Franse militairen werd opgericht en in 1703 (zie de Chermont) gereed was, moet ons plan circa 1701 zijn getekend.